

EN EL NOM DE LA CAPONA

Estava a punt de deixar-me la motxilla, la vaig agafar d'una corredissa i vaig enfilar de pressa cap a la catedral. El col·legi havia preparat una excursió pels alumnes de segon d'ESO a la catedral de Tarragona, i jo arribava tard.

Era un dilluns, i els dilluns sempre costen, són pesats i difícils, i per això m'havia quedat dormida. Són aquells dies que dins del llit s'està calentet i no tens pressa per sortir-ne, però és què arribava tard.

En una corredissa vaig passar per tots els carrers i carrerons haguts i per haver i finalment vaig pujar les escales que donaven al Pla de la Seu.

Sempre havia sentit a parlar sobre el campanar de la catedral i sempre havia esperat amb tota la meva ànima a poder-hi pujar i veure la campana Capona amb els meus ulls. Aquell moment havia arribat.

Els companys de classe i alguns professors i jo vam entrar a la catedral i ens vam fixar en els immensos pilars que pujaven rígidament fins al sostre, i l'esplèndida rosassa que il·luminava la catedral, també, en un dels costats, jeia un espectacular orgue que lluia els centenars de tubs llargs i petits que deixaven anar una música molt tranquil·la.

Els mestres que ens acompanyaven ja ens havien fet pas a les escales que pujaven fins dalt, vaig fer un gran sospir i vaig començar a ascendir. Anava a poc a poc per poder gaudir d'aquell moment. Eren unes escales caragolades, fetes de pedres d'un color groguenc marró i cada esglaó era de la mida de mitja planta d'un peu.

També hi havia unes finestretes que donaven a l'exterior, tot i que estava tan contenta que no observava el paisatge.

Una de les professores que anaven davant va assenyalar una pedra d'un dels costats de l'escala, que tenia una forma estranya. Després en va tornar a assenyalar una altra, i així fins a unes deu.

A continuació va explicar que els símbols que estaven furgats a la pedra eren les

marques que deixaven els constructors perquè els monjos poguessin saber a qui havien de pagar més diners i a qui menys, i per això si ens hi anàvem fixant, en trobaríem per totes les pedres.

Em vaig quedar pensativa un moment i vaig veure que el que deia era veritat, a més, tots els símbols eren diferents, un per cada treballador, i el més fort era que molts dels símbols s'assemblaven, però a la vegada sempre tenien una diferència.

Amb tot aquest xou, vam arribar ràpidament a la primera planta, era la sala de les campanes. N'hi havia tres principals, la professora va dir que es deien Maria Assumpta, Tecla i Fructuosa. A dalt, però, hi havia unes quantes campanes més petites que les feien tocar ocasionalment.

Dit això, vam retrocedir cap a les escales de caragol, i vam tirar cap dalt. Cada cop estàvem més a prop de poder contemplar les vistes des de dalt de tot, i tothom estava molt nerviós.

Quan vaig arribar a l'últim esglaó, se sortia a l'exterior per una porteta que donava a un balcó circular. Vaig fer un pas cap endavant i vaig contemplar el que em rodejava. No tenia paraules per descriure aquella sensació, solament puc dir que les vistes eren precioses i es podien esguitar totes les diferents parts de Tarragona. Moltes d'elles no les havia vist mai des de les altures, i va ser espectacular.

Després, al bell mig d'aquella circumferència, hi havia la famosa Capona, que amb més de cinc mil kilograms jeia tranquil·lament sota el contrapès de fusta que s'aguantava gràcies a una petita torre feta de pedres amuntegades unes sobre altres. M'hi vaig acostar de tal manera que cada cop s'anava fent més i més gran, fins al punt que vaig estar cara a cara amb ella.

De sobte, un silenci es va apoderar del lloc, totes les persones s'havien evaporat. Tot estava passant molt de pressa i no sabia com reaccionar. De cop i volta un so estrany va ressonar dins meu. DONG...

Era el toc d'una campana! Un segon DONG es va tornar a sentir i, de sobte, vaig

aparèixer al balcó d'abans.

Però era diferent, no hi havia cap mestre i ni un sol company de classe, solament un home vestit amb pantalons llargs, una camisa de botons verda i un barret, que tocava la Capona com un esperitat. El toc era constant i esbojarrat, l'home tenia una expressió d'horror a la cara que em va xocar.

No vaig tenir temps a reaccionar quan un avió petit de motor va passar sobrevolant la catedral i va deixar anar una espècie d'objecte allargat. Vaig entendre que aquell aparell era una bomba de guerra i em vaig esgarriar. Era un obús!

De sobte algú em va tirar a terra i em va donar una fusta per a mossegar-la. L'avi sempre m'explicava històries de les seves quan va patir la Guerra Civil Espanyola, i sempre explicava l'anècdota de posar-se la fusta a la boca. Servia perquè no em mossegués la llengua quan la bomba esclatés.

L'objecte va caure en picat a terra, i va deixar anar un brunzit tan sorollós que les orelles em van deixar de funcionar per un moment, però això no va ser tot, sinó que quan vaig alçar la vista vaig veure que havia danyat quasi totes les cases del voltant. Tot seguit, una olor nauseabunda va sorgir d'aquella bomba tan horrorosa que em va fer desmaiar i no vaig obrir els ulls fins a l'endemà.

Quan em vaig despertar, em trobava en una sala petita amb molta gent i molt poca llum, segurament estava sota terra. Solament es podia veure una senyora de cara pàl·lida i prima que portava una faldilla llarga de quadres i una camisa d'un color grisenc i brut, que sostenia una espelma que s'apagava cada dos per tres i l'havia d'encendre amb un llumí. Al seu voltant es mig veien les cares de gana i por de la gent que estava en aquell lloc tan patibulari.

No aguantava més, vaig aixecar-me d'un salt i vaig sortir d'aquella sala, sense preguntar res a ningú, discreta com una guineu, com si no hagués estat mai en aquella cambra. Ningú em va dir res, ningú em va mirar, era com si fos un fantasma; suposo que era perquè ja estaven massa ocupats amb les seves coses i no estaven pendants del que feia jo, era normal.

Uns passadissos estrets es van mostrar davant meu, estava clar que un d'ells conduïa cap a la sortida d'aquell lloc, però no sabia quin era l'adequat.

Per darrere vaig notar una mà freda que es recolzava a la meva espatlla. Desprenia una olor forta, repugnant, que em feia venir ganes de vomitar, però em vaig aguantar les ganes i vaig girar el cap per veure qui era. La senyora de l'espelma estava dreta al meu costat amb una cara sense expressió i una mirada directa cap a mi.

Va agafar aire i va obrir la boca per a dir alguna cosa, però, just en aquell moment, uns quants obusos van caure sobre el sòl que se situava per damunt meu, i va fer que tot el lloc se sacsegés de cap a peus.

Vaig començar a caminar i no sé ni com, vaig sortir d'aquell lloc.

Em vaig trobar a l'aire lliure, just al costat de la catedral, tot i això, l'olor que m'havia perseguit abans no havia canviat ni un pèl, al revés, s'olorava molt més la pudor que desprenien el fum, les cases destrossades, els obusos esclatats, tot formava un cúmul d'olors que no deixaven respirar bé.

Un cartell mig destrossat penjava d'una paret. Em vaig apropar per poder-lo veure millor. Un rètol de color negre s'exposava davant els meus ulls cansats. Amb prou feines vaig llegir que posava: *"La Guerra Civil Espanyola ha començat"*.

Devia ser un tros de diari, però no vaig acabar d'inspeccionar-lo quan uns soldats, a pas ràpid, van venir en la meva direcció. Anaven vestits amb una camisa de botons que anava juntament amb un cinturó de coure que s'ajustava a la cintura, i uns pantalons per dins d'unes botes altes de color negre.

Els soldats anaven directes cap a la catedral. Els vaig seguir per darrere i vaig entrar amb ells a l'interior. No era ben bé igual que com l'havia vist amb els professors.

Alguns trossos de pedra s'havien després de les parets i no hi havia molta llum, això sí, hi havia moltes espelmes i alguns monjos i persones que segurament s'havien refugiat a dins.

Amb tota aquella gent vaig passar desapercebuda, vaig continuar seguint els soldats i vaig pujar fins al campanar.

Uns quants van pujar cap a on se situava la campana i els altres es van quedar en una espècie de torre octagonal que hi havia en el pis de sota. Quan vaig arribar a dalt de tot, on estava la Capona, em vaig tornar a sorprendre amb les vistes.

Em vaig aturar un moment a contemplar el paisatge. Era simplement el paisatge d'una guerra, un paisatge que mostrava les realitats, on es podia veure reflectit el dolor. Tot i això, també hi havia esperança.

Un dels soldats va començar a tocar la Capona de forma pausada i intercalada. Era un toc trist, tothom restava en silenci, però de sobte un dels soldats va pronunciar, amb un to amarg, uns quants noms de persones, segurament mortes, i seguidament una altra estona de silenci va passar mentre la Capona sonava tranquil·lament.

Vaig tancar els ulls per poder gaudir del so que desprenia. Era suau però dolorós. De les persones mortes, no en coneixia cap, però el toc de la campana feia que sentís el dol dins meu. Era impressionant com un so em podia canviar els sentiments. Em vaig desmaiar un altre cop sense motiu.

En tornar a obrir els ulls, vaig saber que havia despertat al mateix lloc on tot havia començat. L'olor era més neta, l'ambient més tranquil, la Capona ja no sonava i, davant meu, amb uns ulls fora de les òrbites, es trobava un dels meus professors que em preguntava si em trobava bé.

No vaig preguntar res, valia més que no em prenguessin per boja. Tornava a estar al meu present. Res no havia canviat, tan sols veia amb més claredat la importància que tenia realment la Capona.

Durant anys havia estat fent el seu treball amb constància, ja fos per almar de bombes com per avisar d'un dia alegre o trist, però el seu treball no era cap broma, i jo ho sabia.